AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ
DERS BİLGİ FORMU

Dersin Adı	Sağlık ve Hastalık Sosyolojisi								
Ders Kodu	SOS383		Ders Düzeyi		Lisans				
AKTS Kredi	4	İş Yükü	96 *(Saat)*	Teori	2	Uygulama	0	Laboratuvar	0
Dersin Amacı	Hastalık, sağlık ve tıp konusunda bazı temel sosyolojik yaklaşımları tanıtmak. Amaç, hastalığın tanımı, hastalık tecrübesi ve hatta tedavisinin sadece fiziksel ve biyolojik yaklaşımlarla anlaşılamayacağını, sağlık konusundaki farklı sosyolojik yaklaşımlardan faydalanarak göstermektir. Ayrıca kapitalizm, sınıf ve eşitsizlikler bağlamında sağlık ve hastalık analiz edilip tartışılacaktır.								
Özet İçeriği	Sağlık Sosyolojisinin Bir Disiplin Olarak Gelişimi; Hastalık Olgusu, Hastalığın Tarihi, Hastalığı Etkileyen Temel Faktörler; Hastalık-Sağlık ile Toplumsal, Kültürel, Ekonomik ve Siyasal Yapı İlişkisi; Toplumsal Sınıf ve Eşitsizlikler Bağlamında Sağlık ve Hastalık; Sağlık Kuramı (Teorik Yaklaşımlar); Türkiye'de sağlık sosyolojisi alanında yapılmış araştırma örnekleri ve bunların değerlendirilmesi.								
Staj Durum	Yok								
Öğretim Yöntemleri	Anlatım (Takrir), Tartışma, Örnek Olay								
Dersi Veren Öğretim Elemanı(ları)	Öğr. Gör. Mehmet ATİK								

Ölçme ve Değerlendirme Araçları		
Araç	Adet	Oran (%)
Ara Sınav (Vize)	1	40
Dönem Sonu Sınavı (Final)	1	70

Ders Kitabı / Önerilen Kaynaklar	
1	Belek, İlker (1998) Sağlık, Sınıf, Eşitsizlik. Sorun yayınları, 1. baskı
2	Belek, İlker (2001) "Sağlıkta Eşitsizlik/Kavramlar, Nedenler, Çözüm Politikaları". Toplumbilim Dergisi Sayı 13, ss.59-70
3	Cirhinlioğlu, Zafer (2001) Sağlık Sosyolojisi. Nobel Yayın Dağıtım. Ankara.
4	Erbaydar, Tuğrul (2001) "Sağlık; Kimin için?" Toplumbilim Dergisi Sayı 13, ss.49-58
5	Ersoy, Tolga (1996) Tıp, Tarih, Metafor. Öteki Yayınevi, Ankara.
6	Fişek, Nusret (1983) Halk Sağlığına Giriş. Ankara: Hacettepe Üniv. Yayınları
7	Freud, S. (1971) Totem ve Tabu, (çev: N. Berkes), Remzi Kitabevi, İstanbul.
8	İllich, Ivan (1995) Sağlığın Gaspı. Ayrıntı Yayınları.
9	İnandı, Tacettin (1999) Sağlık Hakkı ve eşitsizlikler. Toplum ve Hekim Dergisi, cilt 14, sayı 5, ss.357-361
10	Kasapoğlu, Aytül (1999) Sağlık Sosyolojisi: Türkiye'den Araştırmalar. Sosyoloji Derneği Yayınları VI. Ankara.
11	Koçoğlu, F. (1998) Dünya'da ve Türkiye'de Sağlık. Cumhuriyet Üniv. Yayınları, Sivas.
12	Özçelik, Nurşen, A. (2002) Sağlık sosyolojisi; Kadın ve Kentleşme. Birey Yayıncılık
13	Öztek, Zafer (2001) Türkiye'de Sağlık Hizmetleri. Yeni Türkiye, sayı 39.
14	Tezcan, S. G. (2001) "Türkiyenin sağlık düzeyi ve bazı sağlık sorunları", Yeni türkiye. 39.
15	Turner, B. (2001) Kapitalizm, Sınıf ve Hastalık. (çev.Aylin Dikmen) Toplumbilim, sayı 13, ss.109-118

Hafta	**Haftalara Göre Ders Konuları**	
1	Teorik	Derse Genel Giriş ve Tanıtım
2	Teorik	Sağlık Ve Hastalık Kavramlarının Genel Çerçevesi Ve Zaman İçindeki Değişimi
3	Teorik	Sağlığın Ve Hastalığın Biyomedikal Ve Sosyal Modelleri
4	Teorik	Sağlığa Sosyolojik Yaklaşımlar I
5	Teorik	Sağlığa Sosyolojik Yaklaşımlar II
6	Teorik	Sağlığın Ve Hastalığın Toplumdaki Dağılımı- Sağlık Ve Toplumsal Eşitsizlik I
7	Teorik	Sağlığın Ve Hastalığın Toplumdaki Dağılımı- Sağlık Ve Toplumsal Eşitsizlik II

8	Ara Sınav (Vize)	Ara Sinav
9	Teorik	Gündelik Yaşamın Tıbbileştirilmesi I
10	Teorik	Gündelik Yaşamın Tıbbileştirilmesi II
11	Teorik	Biyo-Etik (Canlı Etiği) Ve Toplumsal Tartışmalar I
12	Teorik	Biyo-Etik (Canlı Etiği) Ve Toplumsal Tartışmalar II
13	Teorik	Toplumda Beden: Bedene Sosyolojik Yaklaşım
14	Teorik	Risk Toplumu Ve Yeni Hastalık Rejimi
15	Teorik	Genel Değerlendirme
16	Dönem Sonu Sınavı (Final)	FİNAL SINAVI
17	Dönem Sonu Sınavı (Final)	FİNAL SINAVI

Dersin Öğrenme, Öğretme ve Değerlendirme Etkinlikleri Çerçevesinde İş Yükü Hesabı (Ortalama Saat)				
Etkinlik	Adet	Ön Hazırlık	Etkinlik Süresi	Toplam İş Yükü
Kuramsal Ders	14	0	2	28
Ödev	1	14	1	15
Bireysel Çalışma	14	2	0	28
Ara Sınav	1	9	1	10
Dönem Sonu Sınavı	1	14	1	15
			Toplam İş Yükü (Saat)	96
			Yuvarla [Toplam İş Yükü (saat) / 25*] = **AKTS Kredisi**	4
**25 saatlik iş yükü 1 AKTS olarak kabul edilmektedir.*				

Dersin Öğrenme Çıktıları	
1	Sağlık ve hastalığa biyolojik yaklaşımlarla sosyolojik (toplumsal inşacı) yaklaşım arasındaki farkı öğrenme
2	Sağlık ve hastalığın kültürel değerlerle ilişkisini kurabilme
3	Toplumsal eşitsizlikler bağlamında sağlık ve hastalığı tartışabilme
4	Farklı sağlık sistemleri hakkında bilgi sahibi olma
5	Küreselleşmenin devlet politikaları aracılığıyla sağlığa yansımalarını analiz edebilme.

Program Çıktıları *(Ebelik Programı)*	
1	Kadın, yenidoğan ve yeni bebeği olan ailenin yüksek kalitede, kültürel olarak dikkate alınmış uygun bakımının temelini oluşturan biyo-psiko sosyal bilimler, halk sağlığı ve etik ile ilgili gerekli bilgi ve becerilere sahiptir
2	Sağlıklı aile yaşamı, planlı gebelikler ve olumlu ebeveynler sağlamak için toplumdaki herkese yüksek kalitede, kültürel olarak duyarlı sağlık eğitim ve hizmeti verebilir
3	Gebelik esnasında sağlığı yükseltmek için yüksek kalitede doğum öncesi bakım verme, gebelikte gelişebilecek yüksek riskli durumları erken tarama ve erken tanısı ve tedavisi için sevk edebilme bilgi ve becerisine sahiptir.
4	Doğum eylemi esnasında yüksek kalitede, kültürel olarak duyarlı bakım verme, temiz ve güvenli bir biçimde doğum yaptırabilir, kadının ve yenidoğanın sağlığını üst düzeye çıkarmak için belirlenmiş acil durumlara müdahale edebilir.
5	Doğum sonrası dönemdeki kadınlara geniş kapsamlı, yüksek kalitede, kültürel olarak duyarlı ebelik bakımı verebilir
6	0-6 yaş çocuğa yüksek kalitede kapsamlı izlem ve bakım verebilir, yüksek riskli durumları tarama, erken tanı ve tedavi için sevk edebilir
7	Ulusal yasa, yönetmelik ve protokollere göre gebeliği sonlandırma ya da gebelik kaybı yaşayan kadınlara bireyselleştirilmiş, kültürel olarak duyarlı bakım verme bilgi ve becerisine sahiptir.
8	Mesleki becerileri profesyonel bir yaklaşımla uygulama, bilimsel ve etik konularda karar verebilme ve uygulama bilgi ve becerisine sahiptir.
9	Doğum ve kadın sağlığı hastalıkları, yenidoğan ve ebelik konusunda bilimsel ve teknolojik gelişmeleri izleyebilir, literatür tarayabilir, bu konuda araştırma ve inceleme yapabilir
10	Ulusal ve uluslararası düzeyde ebenin tanımını, rolünü, sorumluluklarını, etik yönlerini ve kanun ve yasalarını açıklayabilir. Ebelik mesleğinin sorunlarını tanımlayabilir ve ulusal ve uluslararası mesleki ve yasama kuruluşları ile işbirliği içinde uygun stratejiler geliştirebilir.
11	Sağlık eğitiminde kullanılan yöntem ve teknikleri bilir ve uygulayabilir.

12	Atatürk İlke ve İnkılapları doğrultusunda yurt sevgisini ve toplumsal değerleri benimser, Türk Dili ve yabancı dil temel dilbilgisi kurallarını tanımlar, ve bir yabancı dili en az Avrupa Dil Portföyü B1 genel düzeyinde kullanarak alanındaki bilgileri izler ve meslektaşları ile iletişim kurar.

Program ve Öğrenme Çıktıları İlişkisi *1:Çok Düşük, 2:Düşük, 3:Orta, 4:Yüksek, 5:Çok Yüksek*

	ÖÇ1	ÖÇ2	ÖÇ3	ÖÇ4	ÖÇ5
PÇ1	5	5	5	5	5
PÇ2	5		5	5	5
PÇ7	3				
PÇ10	3				4